

Članak 65. stavak 3. — informacije o načinu utvrđivanja, u skladu s nacionalnim pravom, učinaka sudskih odluka iz članka 65. stavka 2. Uredbe

Sudjelovanje trećih osoba u parničnom postupku uređeno je člancima od 78. do 81. Zakona o parničnom postupku. U skladu s člankom 78. stavkom 1. Zakona, treća osoba u parničnom postupku fizička je ili pravna osoba na čija prava ili obveze, u odnosu na jednu od stranaka u postupku, može utjecati presuda u tom predmetu. Cilj uključivanja treće osobe u sudski postupak potpuno je utvrđivanje činjenica predmeta i osiguravanje učinkovitosti postupka dopuštajući trećoj osobi da pruži objašnjenja i iznese stajalište o podnesenim zahtjevima. Ako se osoba koja je mogla biti treća strana u postupku ne uključi u taj postupak, to joj ne oduzima prava niti joj onemogućuje da na bilo koji drugi način brani svoje interese posebnom tužbom. Međutim, treba imati na umu da sudjelovanje treće osobe u postupku može utjecati na način na koji se rješava prvotni zahtjev. To je važno, na primjer, kada se razmatra naknadni zahtjev za naknadu, jer iz latvijskih nacionalnih pravila parničnog postupka proizlazi da se naknadni zahtjev može razmotriti tek nakon ispitivanja prvotnog zahtjeva, a činjenice prihvaćene u obrazloženju odluke o prvotnom zahtjevu sud ne može ponovno ispitivati.

Trećim se osobama može dopustiti da sudjeluju u postupku sve dok se ne okonča postupak o glavnoj stvari pred prvostupanjskim sudom. Treće osobe mogu biti pozvane da sudjeluju u postupku i na zahtjev jedne od stranaka ili na zahtjev državnog odvjetnika. Ovisno o prirodi i razini njihova interesa, treće osobe klasificiraju se kao: (a) treće osobe sa samostalnim zahtjevom ili (b) treće osobe bez samostalnog zahtjeva.

Treće osobe koje podnose samostalni zahtjev u odnosu na predmet spora mogu sudjelovati u postupku na zahtjev: u načelu njihov samostalni zahtjev usmjeren je i protiv tuženika i protiv tužitelja. Treće osobe imaju ista prava i obveze kao i tužitelj (vidjeti članak 79. Zakona o parničnom postupku). Položaj treće osobe sa samostalnim zahtjevom razlikuje se od položaja treće osobe koja podupire tužitelja ili zajedničkog tužitelja po tome što zahtjevi tih strana nisu usmjereni jedni protiv drugih dok udovoljavanje samostalnom zahtjevu treće osobe u načelu isključuje udovoljavanje zahtjevu tužitelja.

Treće osobe koje ne podnose samostalni zahtjev u vezi s predmetom spora mogu se priključiti na strani bilo tužitelja ili tuženika ako bi presuda u tom predmetu mogla utjecati na prava i obveze umješača u odnosu na jednu od stranaka u postupku. Treće osobe koje ne podnose samostalni zahtjev imaju ista postupovna prava i obveze kao i stranke u postupku, osim što ne mogu mijenjati osnovu tužbenog zahtjeva ili predmeta spora, povećati ili smanjiti opseg tužbenog zahtjeva, povući ili priznati tužbeni zahtjev, sklopiti nagodbu ili zatražiti izvršenje sudske presude. Podnesci kojima se traži pozivanje trećih osoba u postupak i podnesci trećih osoba kojima one traže da sudjeluju na strani bilo tužitelja bilo tuženika moraju sadržavati razloge za pozivanje treće osobe ili razloge za dopuštenje da se treće osobe priključe u predmet (članak 80. Zakona o parničnom postupku). Treće osobe bez samostalnog zahtjeva obično sudjeluju u predmetu kada postoji mogućnost da jedna od parničnih stranaka može naknadno od njih tražiti naknadu štete, bilo u povezanim predmetima, bilo u predmetima u kojima treća osoba može sama podnijeti naknadnu tužbu ovisno o ishodu prvotne tužbe.

Slijedom toga, iz odredbi članaka od 78. do 81. Zakona o parničnom postupku proizlazi da je presuda obvezujuća za treću osobu koja sudjeluje u postupku i da se presuda može izvršiti protiv treće osobe (ili treća osoba može tražiti izvršenje presude), samo u onim slučajevima kad je treća osoba podnijela samostalni zahtjev. Unatoč tome presuda proizvodi pravne učinke za treću osobu u svakom slučaju, u smislu da su činjenice utvrđene u presudi obvezujuće za bilo koji naknadni zahtjev koji se temelji na prvotnom postupku.

Članak 74. — opis nacionalnih pravila i postupaka u vezi s izvršenjem

Sudske presude i odluke u izvansudskim postupcima izvršive su nakon što stupe na snagu, osim ako su, u skladu sa zakonom ili sudskom presudom, odmah izvršive. Ako je određen rok za dobrovoljno izvršenje sudske presude, ali se presuda ne izvrši, sud izdaje nalog za izvršenje nakon što istekne rok za dobrovoljno izvršenje. Ovlašteni sudski izvršitelji provode mjere izvršenja na temelju uputa za izvršenje.

Naloga za izvršenje podnositeljima zahtjeva izdaje sud koji rješava predmet. Za svaku presudu izdaje se jedan nalog za izvršenje. Ako se presuda treba izvršiti na različitim mjestima, od kojih je dio odmah izvršiv, ili ako se presuda treba izvršiti u korist više tužitelja ili protiv više tuženika, na zahtjev podnositelja zahtjeva sud izdaje više naloga za izvršenje. Kada se izdaje više naloga za izvršenje, mjesto izvršenja ili dio presude koji se treba izvršiti prema tom nalogu mora biti jasno naznačen u svakome od njih, dok se u slučaju solidarne naplate u nalogu mora naznačiti i tuženik protiv kojega će se tražiti daljnja naplata.

Članak 75. točka (a) — imena i kontaktni podaci sudova kojima se sukladno članku 36. stavku 2., članku 45. stavku 4. i članku 47. stavku 1. podnose zahtjevi U Latviji je za izvršenje odluka nadležan okružni sud ili gradski okružni sud (*rajona (pilsētas) tiesa*).

Zahtjevi za priznavanje ili za odbijanje priznavanja presude (članak 36. stavak 2. i članak 45.) podnose se okružnom (ili gradskom okružnom) sudu u čijoj je nadležnosti izvršenje presude ili okružnom (ili gradskom okružnom) sudu koji je nadležan prema mjestu tuženikova prijavljenog prebivališta. Međutim, ako ne postoji prijavljeno prebivalište, zahtjevi se podnose sudu koji je nadležan prema boravištu ili prijavljenoj adresi tuženika.

Članak 75. točka (b) — imena i kontaktni podaci sudova kojima se sukladno članku 49. stavku 2. podnosi pravni lijek protiv odluke o zahtjevu za odbijanje izvršenja

U Latviji, kod regionalnog suda (*apgabaltiesa*), preko okružnog (ili gradskog okružnog) suda koji je donio odluku.

Članak 75. točka (c) — imena i kontaktni podaci sudova kojima se sukladno članku 50. podnosi daljnji pravni lijek

Nije primjenjivo.

Članak 75. točka (d) — jezici prihvatljivi za prijevode potvrda koje se odnose na sudske odluke, vjerodostojne isprave i sudske nagodbe

Nije relevantno.

Članak 76. stavak 1. točka (a) — pravila o nadležnosti iz članka 5. stavka 2. i članka 6. stavka 2. Uredbe

U Latviji,

članak 27. stavak 2. Zakona o parničnom postupku, u skladu s kojim, ako je tuženikovo prebivalište nepoznato ili ako tuženik nema stalno prebivalište u Latviji, tužba se može podnijeti sudu nadležnom prema mjestu gdje tuženik ima nekretninu ili sudu prema mjestu tuženikova posljednjeg poznatog prebivališta,

članak 28. stavak 3. istog zakona, u skladu s kojim tužitelj može tužbeni zahtjev radi tjelesnih ozljeda podnijeti sudu nadležnom prema tužiteljevu prebivalištu ili prema mjestu gdje su nastale ozljede,

članak 28. stavak 5. istog zakona, u skladu s kojim se tužbeni zahtjev radi povrata imovine ili naknade njezine vrijednosti može podnijeti i sudu nadležnom prema mjestu tužiteljeva prijavljenog boravišta,

stavak 6. istog zakona, u skladu s kojim se pomorski tužbeni zahtjevi mogu podnijeti i sudu nadležnom prema mjestu gdje je tuženikovo plovilo zaplijenjeno,

članak 28. stavak 9. istog zakona, u skladu s kojim tužitelj može podnijeti tužbeni zahtjev iz radnog odnosa sudu nadležnom prema tužiteljevu prijavljenom prebivalištu ili prema mjestu zaposlenja.

Članak 76. stavak 1. točka (b) — pravila o obavješćivanju trećih strana iz članka 65. Uredbe

U skladu s člankom 640. Zakona o parničnom postupku, odluku o priznanju i izvršenju strane sudske presude ili odluku o odbijanju zahtjeva za priznanje donosi sudac pojedinac na temelju podnesenog zahtjeva i priloženih dokumenata u roku od deset dana od pokretanja postupka, bez pozivanja stranaka.

Članak 76. stavak 1. točka (c) — konvencije iz članka 69. Uredbe

Sporazum o pravnoj pomoći i pravnim odnosima između Republike Latvije, Republike Estonije i Republike Litve od 11. studenoga 1992.

Sporazum od 23. veljače 1994. između Republike Latvije i Republike Poljske o pravnoj pomoći i pravnim odnosima u građanskim, obiteljskim, radnim i kaznenim stvarima.

Posljednji put ažurirano: 25/06/2024

Verziju ove stranice na nacionalnom jeziku održava odgovarajuća država članica. Prijevod je napravila služba Europske komisije. Moguće promjene u originalu koje su unijela nadležna nacionalna tijela možda još nisu vidljive u drugim jezičnim verzijama. Europska komisija ne preuzima nikakvu odgovornost za informacije ili podatke sadržane ili navedene u ovom dokumentu. Pogledajte pravnu obavijest kako biste vidjeli propise o autorskim pravima države članice odgovorne za ovu stranicu.